

■ Фотаздымак з гісторыяй

САЛДАТ ПЕРАМОГІ

Калі пачалася Вялікая Айчынная вайна, Міхаілу Якаўлевічу Лоўгачу было 35 гадоў. Жылі яны з жонкай Ганнай Міхайлаўнай у вёсцы Хісцецкі Бор Жыткавіцкага раёна. Працаваў Міхаіл у мясцовым лягасе. Ужо падрасталі тры сыны — Арсень, Валодзя і Міша.

Берлін 28 мая 1945 года. Міхаіл Якаўлевіч стаіць пасярэдзіне з карабінам. Побач — яго баявыя сябры.

Любімай справай Міхаіла Якаўлевіча было цясларыць, будаваць дамы. Вакол яго хаты ўсюды на дрэвах стаялі калоды з пчоламі. Ён умеў з імі размаўляць, як з людзьмі, і яны яго разумелі і ніколі не кусалі.

Міхаіл Якаўлевіч мог пабудаваць сабе дом і ў Жыткавічах, але ён вельмі любіў лес, сваіх працаўніц-пчол, таму і жыў са сваёй прыгажуняй жонкай у гэтай ціхай лясной вёсачцы. Жылі, гадавалі трох сыноў, а тут — вайна...

На фронце Міхаіл служыў у сапёрным батальёне. Справа была знаёмая, толькі даводзілася на многа цяжэй, чым у мірным жыцці. Фашысты, калі адступалі, стараліся па магчымасці знішчаць масты, каб затрымаць наша наступленне. А сапёрам прыходзілася іх аднаўляць і

вельмі часта пад моцным агнём праціўніка, пад ударамі іх авіяцыі.

«Было, мы працавалі па пояс, па шыю ў халоднай, часам ледзяной вадзе, але на гэта не звярталі ўвагі, — успамінаў Міхаіл Якаўлевіч. — Будавалі вялікі мост на рацэ Вісла, на рацэ Одэр, на Шпрэе ў самым Берліне. Калі пачалася Берлінская аперацыя, фашысты ўзарвалі шмат мастоў на каналах, якія знаходзіліся ў самым горадзе, і нам, сапёрам,

прыходзілася іх хутка аднаўляць — наступленне не павінна было затрымлівацца.

Па загадзе Гітлера фашысты адчынілі шлюзы і пусцілі воды ракі Шпрэе ў Берлінскае метро, нягледзячы на тое, што там знаходзіліся тысячы мірных жыхароў, дзяцей, параненых салдат вермахта. Гэта была ўжо агонія — агонія «тысячагадовага» рэйха...

Нашы штурмавыя атрады імкліва набліжаліся да рэйхстага. Нішто ўжо іх не магло затрымаць... 30 красавіка на даху рэйхстага быў узняты сцяг Перамогі. 2 мая Берлін капітуляваў, але і пасля гэтага ў асобных падвалах будынка супраціўляліся эсэсаўцы».

4 мая ў Берліне адбыўся парад Перамогі. У ім удзельнічаў і сапёрны батальён Міхаіла Якаўлевіча. Пасля вайны Міхаіл вярнуўся ў родную вёску. На палінялай гімнасцёрцы красаваліся баявыя ўзнагароды — ордэн Айчыннай вайны II ступені, медалі «За вызваленне Варшавы», «За ўзяцце Кёнігсберга», «За ўзяцце Берліна», «За перамогу над Германіяй у Вялікай Айчыннай вайне 1941—1945 гг.».

Міхаіл зноў пачаў працаваць у лягасе... Займаўся любімымі пчоламі і цясларствам.

Разам з жонкай выгадалі і выхавалі чатырох сыноў і чатырох дачок.

На жаль, Міхаіл Якаўлевіч рана пайшоў з жыцця — адбіліся франтавыя раны, халодная, ледзяная вада рэчак Польшчы і Германіі.

Шаноўныя чытачы! Конкурс «Фотаздымак з гісторыяй» працягваецца. Мы па-ранейшаму чакаем ад вас цікавых фота з сямейнага альбома. Здымкі (не больш за тры) з невялікай гісторыяй дасылайце з адпаведнай пазнакай на адрас: вуліца Б. Хмяльніцкага, 10а, 220013, г. Мінск або info@zviazda.by. Найлепшага аўтара чакае прыз. Арыгіналы дасланых фотаздымкаў абавязкова вяртаюцца

Першы парад Перамогі ў Берліне 4 мая 1945 года. У ім удзельнічаў са сваім батальёнам і Міхаіл Якаўлевіч.

■ Мама, пачытай!

ШУБУРШУН, КОТ ГАЎРУША І ЎСЕ, УСЕ, УСЕ

У Нацыянальнай бібліятэцы Беларусі адбылася прэзентацыя дзіцячага зборніка «Ад калыханкі да забавлянку»

Пад вокладкай калектыўнага выдання Мінскага абласнога аддзялення Саюза пісьменнікаў Беларусі сабраныя творы 25 розных аўтараў: тут не толькі згаданыя калыханкі ды забавлянку, але таксама вершы і апавяданні, казкі ды загадкі.

Зрэшты, як адзначае ўкладальнік зборніка, кіраўнік народнага клуба кампазітараў і паэтаў «Жывіца» Ірына Карнаухава, усё гэта літаратурнае багацце разлічана не толькі на дзяцей малодшага школьнага ўзросту: «Гэта кніга для сямейнага чытання. Бо нараджаецца дзіця — мама, тата ці бабуля пяюць яму калыханкі, дзіця расце і чуе простыя вершыкі, казкі; потым само вучыцца чытаць, сталее разам з літаратурнымі героямі і знаёміцца з новымі вершамі і апавяданнямі — а там, дасць Бог, кніга праройдзе ўжо да наступнага пакалення, з сям'і ў сям'ю... А акрамя дзяцей і іх бацькоў, спадзяюся, зборнік будзе запатрабаваны ў выхаватэляў дзіцячых садкоў, настаўнікаў малодшых класаў і бібліятэкараў».

Да сустрэчы з чытацкай зборнік ішоў амаль тры гады, але чаканне было вартым таго. Дзякуючы Выдавецкаму дому «Звязда» кніга атрымалася, з аднаго боку, важкай і аб'ёмнай, а з другога — лёгкай для ўспрымання: захапляльныя сюжэты, прывабныя маляўнічыя ілюстрацыі мастачкі Алены Лось, вялікі шрыфт, зручны нават для маленькіх дзяцей. А яшчэ, што асобна адзначае Ірына Карнаухава, — зборнік ва ўсіх сэнсах сучасны. Многія з яго аўтараў прысвяцілі творы ўласным дзецям і ўнукам, а таму арыентаваліся не на ўяўленні старэйшага пакалення пра тое, якімі мусяць быць дзеці, а на інтарэсы і захапленні саміх дзяцей. Сучасныя гаджэты, папулярныя інтэрнэт-рэсурсы, навагоднія слэнгавыя слоўцы, якімі карыстаюцца сённяшнія дзеці і падлеткі, — усё гэта ёсць у прадстаўленых апавяданнях і вершах, і гэта пры тым, што найстарэйшаму з аўтараў зборніка ўжо 92 гады.

...Хто такі Шубуршун і чым заняты кот Гаўруша, пакуль гападары не бачаць? У якія прыгоды трапіў Сонечны зайчык і калі бывае лагоднай Снежная Каралева? Якія яшчэ героі жывуць на 280 старонках у вершах, загадках, казках і апавяданнях? Пачытайце — дзецям і разам з дзецьмі. Невялікія па памеры, розныя па стылях і жанрах, гэтыя творы аднолькава добра падыходзяць для сумеснага чытання і для таго, каб вучыцца новаму, развівацца ды проста добра бавіць час.

Вікторыя ЦЕЛЯШУК.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

СЕЗОН НАРЫХТОВАК

УСЁ, ШТО ТРЭБА ДЛЯ АЛІЎЕ

Калі збіраемся зімой рабіць аліўе, то бязым у краму купляць зялёны гарошак, адкрываем вялікі слоік з агуркамі. А можна ў адным літровым слоічку нарыхтаваць і агуркі і гарошак.

Спатрэбіцца на літровы слоік: агуркі, гарошак. **Марынад:** вада — 350 г; соль — 1 ст. л.; цукар — 2 ст. л.; воцат 9% — 1 ст. л.; часнок — 2 зубкі невялікія; парасон кропу; лаўровы лісток, 10 гаршын чорнага перцу, 2 гаршыны духмянага перцу.

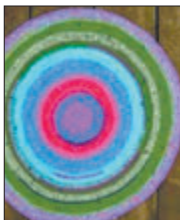
Агуркі замачыце на 3-4 гадзіны ў халоднай вадзе, затым добра прамыйце. Зялёны гарошак адварыце ў вадзе 15—20 хвілін. Напоўніце агуркамі і гарошкам літровы слоік, на дно якога кінце часнок і кроп. Заліце кіпнем. Дайце пастаяць 5 хвілін, затым зліце ваду. Яшчэ раз заліце кіпнем і зноў пакіньце на 5 хвілін. Зліце ваду ў каструлю, дадайце соль, цукар, воцат, спецыі, давядзіце да кіпення. Заліце агуркі з гарошкам і закатайце. Пераварніце слоік і ўхутайце ў коўдру. Хай стаяць да поўнага астуджэння.

КУЛІНАРНЫЯ ХІТРЫКІ

- Дадавайце ў салаты буйную павараную соль. Гэта палепшыць смак стравы і зробіць яе больш карыснай для здароўя.
- Саліце салаты ў самы апошні момант перад падачай. Салата са свежай агародніны стане яшчэ смачнейшай, калі дадаць у яе дробку цукру.

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

ДЫВАНOK З ФУТБОЛАК І РЭШТКАЎ ПРАЖЫ

У кожным доме знойдуцца старыя ці непатрэбныя рэчы. А ў рукадзельніц яшчэ абрэзкі тканін, маленькія маточкі пражы. Можна пусціць усё гэта на яркія і арыгінальныя дыванкі.

Што цікава, вязаць будзем не з саміх нарэзаных палосак тканіны, а абвязваць гэтыя палоскі ніткамі. Такі дыванок атрымліваецца значна лягчэйшы і мякчэйшы, чым звычайна, хутчэй сохне пасля мыцця. Плюс такога спосабу яшчэ і ў тым, што ў ход могуць ісці абсалютна любыя рэшткі — любая тканіна, любая пражы.

Прапаную выкарыстаць старыя футболкі і рэшткі яркай пражы. Нават калі пражы засталася літаральна па пары метраў, і яна прыдасца. І не варта перажываць, што бляклыя футболкі будуць гэтак жа глядзецца і ў дыванку, пражы ўсё выправіць.

Нарэжце футболкі (спатрэбіцца 3 штукі на адзін дыванок) або абрэзкі тканін на палоскі шырынёй не менш за 2 см. Для зручнасці іх можна зматаць у клубкі.

Яшчэ для работы спатрэбіцца кручок. Калі падбіраць кручок па таўшчыні пражы, то дыванок выйдзе больш шчыльны. А калі ўзяць большы, то вязаць будзе хутчэй, але дыванок атрымаецца

больш рэдкі. На яго функцыянальнасць гэта амаль не ўплывае.

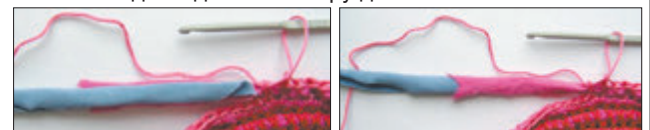
Скруціце са стужкі кольца. У гэтае кольца правяжыце слупкі без накіду. Іх колькасць залежыць ад дыяметра кольца — чым яно шырэйшае, тым слупкоў павінна быць больш. У тугое кольца шмат не набярэш, але трэба не менш за 10, каб у далейшым атрымаўся круг, а не конус.

Вязанне па крузе — выязваем звычайны плоскі круг. Для гэтага не забываем рабіць прыбаўку ў кожным кругавым радзе.

Каб круг не загінаўся ў «чашу», то прыбаўкі трэба рабіць не строга раўнамерна, а са зрухам. Так, каб прыбаўкі ў наступным (верхнім) радзе размяшчаліся паміж прыбаўкамі папярэдняга (ніжняга) шэрагу. Перыядычна раскладвайце круг на падлозе — так добра відаць, дзе неабходна зрабіць больш прыбаўленняў, а дзе менш. Мы працуем толькі з ніткай! А стужку ўкладваем зверху. Атрымліваецца, што мы яе як бы абмотваем слупкамі без накіду.

Калі стужка заканчваецца, трэба далучыць наступную. Можна проста наклаці адну на адну ці ўставіць адну ў адну. Так в'язанне да жаданага памеру дыванка.

— ДЛЯ СТВАРЭННЯ СЯМІ ДАСТАТКОВА ПАКАХАЦЬ. А ДЛЯ ЗАХАВАННЯ — ТРЭБА НАВУЧЫЦЦА ЦЯРПЕЦЬ І ДАРАВАЦЬ (Маці Тэрэза). —